

NIEUWSBRIEF 2.0

NVM NEDERLANDSE VERENIGING VAN MODELBOUWERS • WWW.MODELBOUWERS.NL

Gerrit Volgers
Hoofredacteur

Tekeningen in de Modelbouw... achterhaald?

In het artikel 'Modelbouwtekeningen: nodig, nuttig, verleden tijd of toekomst?' van De Modelbouwer 2020-5 wordt de vraag gesteld, of in dit digitale tijdperk de papieren tekeningen hun langste tijd hebben gehad. Maar zelfs het model van het station van Antwerpen (beschreven in dit nummer), dat volledig uit de 3D-printer komt, is gebaseerd op tekeningen en schetsen. Immers ergens zal de informatie over de afmetingen vandaan moeten komen en een tekening is daarvoor nog jarenlang de enige informatie. Ook al bestaat die uit schetsen, gemaakt tijdens het opnemen van het model. Maar dat de hoeveelheid informatie op een tekening sterk zal verminderen is wel te verwachten. Het vervolgartikel van de 'O19' laat zien, hoeveel detailgegevens vroeger op papier werden gezet om een product te kunnen maken. Informatie die nu digitaal in het ontwerp wordt opgeslagen en daarna door machines wordt verwerkt. De kadastertekeningen van de 'Maquette van Zutphen' vormen een ander voorbeeld van deze ontwikkeling. De NVM beschikt nog steeds over een omvangrijk Tekening Archief, waar de modelbouwer de nodige gegevens vandaan kan halen, het 'Spiegelretourschip' en de 'Furie' zijn daarvan een voorbeeld. Ook van het type van de 'Hoogmadese molen' zijn diverse uitvoeringen in het archief aanwezig. Maar er zijn ook modelbouwers, die aan de hand van een schets tijdens het bouwen hun model vorm geven, de 'Black Pearl' en de 'NS116' zijn daarvan een voorbeeld. Wordt gebruik gemaakt van de methode van het ombouwen van een model, dan kan in veel gevallen een schets volstaan, de maten zijn dan al bepaald door het model. Maar ook dan wordt door modelbouwers nog wel gegrepen naar pen en papier, zoals de het artikel van de Fendt-tractor laat zien. De conclusie is dan ook, dat ook in de modelbouw, papieren 'tekeningen' nog vele jaren hun nut zullen hebben. De redactie wenst lezers van De Modelbouwer veel leesplezier in deze lastige tijd, de 'intelligente lockdown' biedt u de mogelijkheid om deze uitgave rustig te gaan lezen. Zo zult u wellicht tot de ontdekking komen dat veel onderdelen uit het 'historische' zeilschip 'Black Pearl' uit perspex zijn gemaakt!

Modelbouwactiviteiten
nemen fors toe [Lees verder...](#)

Workshop hardsolderen/ vlamsolderen [Lees verder...](#)

Boekbespreking: Hydrauliek in Modellbau [Lees verder...](#)

Links uit De Modelbouwer 5 [Lees verder...](#)

Nieuws uit het TA [Lees verder...](#)

Stoomgroep Holland 50 jaar
[Lees verder...](#)

Voor uw Agenda [Lees verder...](#)

Uitgave nummer 2020 -05!

(Wordt verzonden omstreeks 9 juni)

Voor de inhoud: [klik hier...](#)

■ Fendt vario 936

■ Stoom in een notendop

Een werkende stoommachine in een walnoot

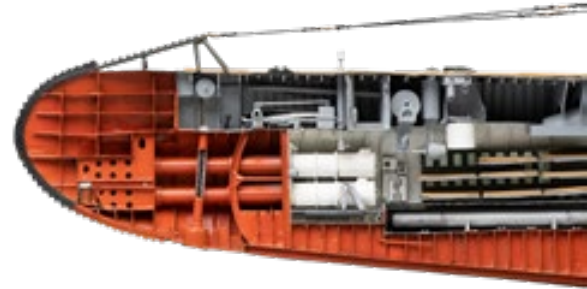

■ Onderzeeboot O-19 - deel 5

...Het onderdek

■ NS 116 in schaal 1 op 26

■ De restauratie van een oude dame...

Deel 5

■ Centraal Station Antwerpen in H0

Uit de 3D-printer

■ Modelbouwtekeningen: nodig, nuttig, verleden tijd of toekomst?

■ Hoogmadese molen in schaal 1:50

■ Zutphen zoals de stad er uitzag in 1485

Bouw van een maquette 1:500 - deel 2

■ De Black Pearl

Deel 5 - De hulp-aandrijving

■ Bouw van een Spiegelretourschip - deel 2

■ Stoomgroep Holland 50 jaar

Modelbouwactiviteiten nemen fors toe

Afgelopen week was ik bij een grote modelbouwwinkel in Rotterdam en vroeg ik of ze al last hadden van de huidige crisis. Het tegendeel was het geval. Er was juist sprake van een toename van de verkopen en vooral aan nieuwe klanten. Interessante ontwikkeling en zou het dan zo zijn dat modelbouw bezig is met een opmars in de huidige crisistijd? Hetzelfde zie ik op het modelbouwforum met niet alleen een stijging van het aantal bezoekers per dag, maar ook het aantal modelbouwverslagen dat toeneemt. Als je een dag niet hebt gekeken, dan ben je zo maar een uur bezig met alles lezen om weer helemaal op de hoogte te zijn. Een fantastische ontwikkeling en uit de reacties merk ik dat het enthousiasme toeneemt en dat we geïnspireerd worden om ook weer met een nieuw model te beginnen of een nieuwe techniek toe te passen. Een voorbeeld wil ik graag noemen, namelijk de bouw van

de Cutty Sark <https://www.modelbouwforum.nl/threads/klipperschip-cutty-sark-schaal-1-50.270090/> van ons lid Lou van Wijhe die met zijn bouwverslag veel positieve reacties krijgt. Hetzelfde bouwverslag leest u in de Modelbouwer, maar het verschil is dat er in het forum door veel modelbouwers positief wordt gereageerd met vragen, complimenten en suggesties en dat is weer in inspirerend voor de bouwer.

Zo zie je dat de combinatie van de Modelbouwer en het Modelbouwforum steeds meer hand in hand gaan en zelfs in crisistijd leiden tot een toename van activiteiten. We gaan op zoek naar activiteiten die we thuis kunnen doen en waar we plezier aan beleven en dan is modelbouw een mooi vorm van tijdsbesteding. Maar dat hoefde ik jullie natuurlijk niet te vertellen, dat weten jullie al lang.

Workshop hardsolderen/vlamsolderen

*Er is veel gebeurd.
We gaan het proberen:
een nieuwe cursus
hardsolderen*

Bij de opzet van deze cursus wordt rekening gehouden met alle maatregelen om besmetting met het Corona-virus te voorkomen:

1. Deelnemers moeten zeker zijn dat ze niet besmet zijn.
2. In het leslokaal wordt er voor gezorgd dat men 1,5m afstand van elkaar houdt
3. Er kunnen maximaal 6 personen deelnemen
4. Vóór het praktijk gedeelte dient men zorgvuldig zijn/haar handen te wassen

Deze workshop is bedoeld voor: Modelbouwers, knutselaars en anderen. De workshop hardsolderen heeft een theorie- en een praktijkdeel. Na een demonstratie met uitleg hoe het hardsolderen in zijn werk gaat en wat er voor nodig is, kiest u vervolgens zelf met welke materialen u aan de slag gaat. Er is de keuze uit de volgende metalen: aluminium, koper, messing, staal en RVS.

Algemene informatie

Wij streven ernaar dat tijdens iedere workshop/cursus mensen zich thuis voelen en zich onbelemmerd kunnen uitleven. Tijdens de cursus wordt aan iedere deelnemer voldoende aandacht gegeven, zodat hij of zij aan het einde van de sessie naar huis gaat met een stukje kennis en ervaring om geheel zelfstandig aan de slag te kunnen. De werkstukken gemaakt tijdens de cursus zijn eigendom van de cursist en kunnen mee naar huis genomen worden.

Praktische informatie

Hardsoldeerworkshop wordt gehouden op zaterdagmorgen 25 juli 2020. Cursustijd: 09.00 uur 13.00 uur. Het cursuslokaal is open vanaf 08.30 uur. Prijs: € 95 exclusief 21% BTW. Alle materialen, koffie, thee, fris en een lesmap zijn bij de prijs van de workshop inbegrepen. Zes is het aantal deelnemers voor deze workshop, meer niet. U dient zich vooraf aan te melden. De cursus gaat door als er voldoende aanmeldingen zijn.

Cursuslocatie:

Schoolmeesters Lasopleidingen
Industrieterrein Geloërveld, Kerkberg 6,
5951 DD Belfeld.

Voor informatie en aanmelding kijk op de web-site: <http://www.schoolmeesters-lasopleidingen.nl/hardsolderen.html> of stuur een e-mail naar info@schoolmeesters-lasopleidingen.nl U dient zelf te zorgen voor passende werkkleding en werkschoenen.

Wij zien u graag!

Boekbespreking: Hydraulik in Modellbau

Grundlagen für den Bau einer Modellhydraulik - Marcel Sigrist

Via de uitgever VTH kreeg ik het boekje Hydraulik in Modellbau, van Marcel Sigrist. Dit boekje beschrijft op duidelijke en gedetailleerde wijze de principes en werking van hydraulische systemen voor toepassing in modellen. Begonnen wordt met de grondbeginselen voor het ontwerpen van zo'n systeem, vervolgens wordt met goede tekeningen en foto's de werking van verschillende uitvoeringen en onderdelen uitgelegd. Ook wordt de besturing, inclusief een automatische debietregeling (Load Sensing) beschreven.

Het boekje eindigt met een complete set tekeningen voor het zelf bouwen van een hydraulisch systeem en een lijst met leveranciers van de benodigde componenten. Voor degenen die het Duits enigszins machtig zijn en de hierin geïnteresseerd zijn een waardvol naslagwerk.

Het boekje heeft 112 bladzijden en is verkrijgbaar bij

VTH neue Medien GMBH

<https://shop.vth.de/modellhydraulik-3102278/>

Links uit De Modelbouwer 5

Artikel		
Fendt Vario 936	Ompolen van een servo	https://www.youtube.com/watch?v=4n1ec2w21pA
Maquette Zutphen	Beelden van de bouw Bouw van de maquette	www.constantwillems.nl www.zutphen1485.nl
Station Antwerpen	Tekenprogramma Sketchup Print materiaal Bron afbeelding 13	www.sketchup.com www.lay3rs.nl https://nl.geneanet.org/prentbriefkaarten/view/2863319#0
Stoommachine in een notendop	Video testrun Een andere machine in een notendop	https://youtu.be/vCZAuDOKweQ https://www.youtube.com/watch?v=tUR2YqCfJoM

MODELSPoorBEURS

Wij adviseren u voordat u afreist naar de Modelspoorbeurs in HOUTEN en NIJMEGEN eerst onze site www.modelspoorbeurs.nl te raadplegen. Alleen hierop treft u de laatste informatie betreffende onze modelspoorbeurzen aan.

**RAIL
2020**
**19 t/m 21
februari 2021**

In: Expo Houten
Gratis parkeren

Jeugdigen t/m 11 jaar gratis
(mits onder begeleiding van
een volwassene). Informatie,
aanmeldingen of reserveringen
bel: 0481 - 353 288

**Algemeen
Deelnemerssecretariaat:**

R. Hobma, Pascalweg 6A,
6662 NX Elst (Gld),
Tel: 0481 - 353 288

* in samenwerking met hcc!m

hcc!m

Beursagenda 2020

In: **Expo Houten** Meidoornkade 24
3992 AE Houten **Gratis parkeren**

27 juni* **afgelast**

29 augustus

10 oktober*

7-8 november
Houten Digitaal*

12 december
**MODELSPoorBEURS &
NVM MODELBOUWDAG**

Beursagenda 2021

In: **Expo Houten** Meidoornkade 24
3992 AE Houten **Gratis parkeren**

16 januari

3 april*

1 mei

26 juni*

28 augustus

9 oktober*

6-7 november
Houten Digitaal*

11 december
**MODELSPoorBEURS &
NVM MODELBOUWDAG**

Tot ziens op de grootste Modelspoorbeurs van Europa,
waar men meestal ook vindt wat men zoekt!

www.modelspoorbeurs.nl

info@modelspoorbeurs.nl

HOBMA
MODELBOUW

Grootste assortiment, ook tijdens corona gewoon open!
Pascalweg 6A - Elst - www.hobmamodelbouw.nl

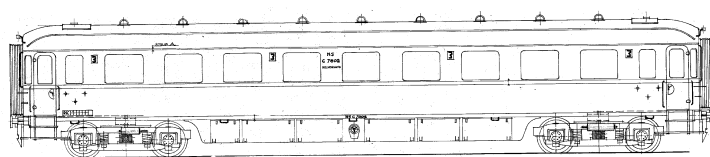
Ma t/m vr 10.00 - 18.00 uur - Zaterdag 10.00 - 17.00 uur

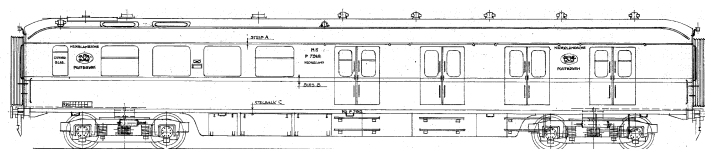
Als u na het lezen van het artikel over de Hoogmadese molen ook zo'n molen wilt bouwen kan ik u verwijzen naar tekening **30.06.002**. Dit is de versie met waterwiel. De set bestaat uit 3 bladen 1:50 en kost u op het moment van schrijven € 31,85 met korting; normaal € 35,39. U krijgt de uitgebreide bouwbeschrijving door mij toegestuurd.

Dan hebben we weer eens een drietal tekeningen uit de collectie Vellekoop voor u. Getekend voor Spoor 0, op de wat afwijkende schaal 1:40. Alle modelmaten staan in de tekening, dus omrekenen naar een andere schaal is eenvoudig. Ze staan elk op één blad van bijna A-1 en kosten elk € 19,95. Het gaat om de volgende nummers: op tekening **29.05.037** staat het NS doorgangsrijtuig 3e klasse, serie C 7801 – 7840 (sedert 1956 2e klasse, B 7801 – 7840). Dit is turquoise materieel. Ook turquoise is het NS Postrijtuig serie P 7911 – 7920 op tekening **29.05.038**. Tot slot tekening **29.05.039**, een NS doorgangsrijtuig 2e klasse B 4101 – 4120. Ook bekend als Plan W. Deze rijtuigen deden vooral dienst in de doorgaande treinen naar Keulen en het Ruhr-gebied, het zgn. buurlandverkeer.

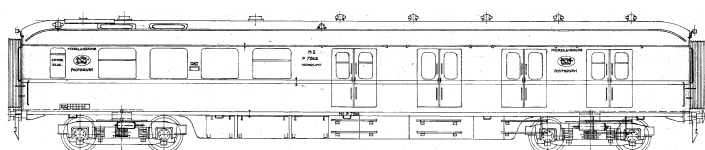
Genoeg voor deze keer. En nog steeds geldt dat leden van de NVM korting genieten bij modelbouwtekeningen.nl als u een ledenaccount heeft aangemaakt op de website.

29.050.37

29.050.38

29.050.39

Stoomgroep Holland 50 jaar

Henk Kaan

Dit jaar bestaat Stoomgroep Holland 50 jaar. Dit wordt gevierd met een feestelijke dag bij het Museum Buurt Spoorweg (MBS) te Haaksbergen en Boekelo, op zaterdag 26 september 2020 van 10:00 tot 17:00 (ervan uitgaande dat het corona-virus geen roet in het eten gooit). Tijdens deze dag wordt in Boekelo een tentoonstelling van modellen gepresenteerd, die in de vijftig jaar van het bestaan in het blad *Onder Stoom* zijn beschreven of als tekeningsets zijn gepubliceerd. Hoewel ook in bladen als *De Modelbouwer* en *Model Engineer* bouwbeschrijvingen en tekeningen van prachtige modellen zijn gepubliceerd, wil Stoomgroep Holland voor één keer die modellen buiten beeld houden. Dus niet de Ransomes stoomtrekker, wel de Fowler. Niet de 3 ½ inch BR23 of de 5 inch BR64, wel de 5 inch Crampton of de HSM Dierenserie. Wilt u als lid van De NVM met uw model hieraan deelnemen, neem dan contact op met de redactie@stoomgroeppholland.nl of stuur een briefje naar hoofdredacteur Henk Kaan, Ipenrodestraat 1 2012 MG Haarlem. Er komt ook een jubileumnummer van *Onder Stoom* met een korte historische terugblik en foto's, van modellen die ooit als tekening of als bouwbeschrijving in *Onder Stoom* hebben gestaan.

In verband met de maatregelen tegen het Corona-virus adviseren wij u om bij de organisatoren na te gaan of een evenement doorgaat alvorens een reis te ondernemen.

13 juni

Zomerstoom bij de NVM Spoorbanen Stormpolder; uitzichtpunt Stormpolder, Krimpen a/d/ IJssel; rijden van 10 tot 16; info: www.stormpolderderrail.nl

13 juni afgelast

Gildebijeenkomst Meccanogilde Nederland; wooncentrum Bernardus, Hoofdstraat 82, 2171 AV Sassenheim; meedoen kan met modellen en constructies van Meccano, Temsi, Märklin Metall en aanverwante merken; open 11 – 15; entree gratis; aanmelden voor deelname vóór 6 juni; info en aanmelden: Stiekema@live.nl

20 en 21 juni afgelast

Vaarshow Vaargroep Noorderlicht; Reiderhaven, Hoofdstrat 9, 9686 VE Beerta, Rijksweg A 7, afslag 47 Winschoten; www.reiderhaven.nl; info: www.vaargroepnoorderlicht.nl

27 juni

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

27 juni

Rijdag bij de NVM Spoorbanen Stormpolder; uitzichtpunt Stormpolder, Krimpen a/d/ IJssel; rijden van 11 tot 16; info: www.stormpolderderrail.nl

11 juli

Rijdag bij de NVM Spoorbanen Stormpolder; uitzichtpunt Stormpolder, Krimpen a/d/ IJssel; rijden van 11 tot 16; info: www.stormpolderderrail.nl

4 en 5 juli verplaatst naar 5 en 6 september

Modelbouwevenement t.g.v. het 35-jarig bestaan van MBV Het Y; lokatie Genieweg 38-a, Velsen-Zuid (recreatieterrein Spaarnwoude); info en deelname: www.mbv-hety.nl

25 juli

Rijdag bij de NVM Spoorbanen Stormpolder; uitzichtpunt Stormpolder, Krimpen a/d/ IJssel; rijden van 11 tot 16; info: www.stormpolderderrail.nl

25 juli

Grote Rijdag en Palingrook kampioenschappen Stoomgroep Kerkwerf eb Recreatieboerderij Van Langeraad, Weelweg 3, Kerkwerf; open 10 – 16; toegang € 4,00; modelbouw, stoomtreinritten op de lage en hoge baan (3,5"- 5" en 7,25"), scheepsmodelbouw etc; grote markt in het bos; aanmelden voor deelname vóór 12 juli; info en aanmelden via www.stoomgroepkerkwerf.nl

8 augustus

Rijdag bij de NVM Spoorbanen Stormpolder; uitzichtpunt Stormpolder, Krimpen a/d/ IJssel; rijden van 11 tot 16; info: www.stormpolderderrail.nl

13 – 16 augustus

Intermodellbau; Westfalenhallen Dortmund; Info: www.intermodellbau.de

22 augustus

Rijdag bij de NVM Spoorbanen Stormpolder; uitzichtpunt Stormpolder, Krimpen a/d/ IJssel; rijden van 11 tot 16; info: www.stormpolderderrail.nl

29 augustus afgelast

Wij hopen u op 28 augustus 2021 te mogen verwelkomen Open Dag Rading Spoor

29 augustus

Modelspoorbeurs; Expo Houten, Meidoornkade 24, 3292 AE Houten; open 10.00 – 15.00; toegang € 7,00; info: www.modelspoorbeurs.nl

5 en 6 september

Stoompluimen in De Pluimweide; Open dagen minitrein SGB (stoom, diesel, electrisch op de 7,25 baan0, met muzikale optredens, modelbouwtentoonstelling etc. Waardweg 4, 4433 BJ Hoedekenskerke; open 10.30 – 17.00; Info en opgave: Edwin Sulsters edsulst@zeelandnet.nl

5 en 6 september

Modelbouwevenement t.g.v. het 35-jarig bestaan van MBV Het Y; lokatie Genieweg 38-a, Velsen-Zuid (recreatieterrein Spaarnwoude); info en deelname: www.mbv-hety.nl

12 september

Rijdag bij de NVM Spoorbanen Stormpolder; uitzichtpunt Stormpolder, Krimpen a/d/ IJssel; rijden van 11 tot 16; info: www.stormpolderderrail.nl

12 en 13 september

Internationale Stoomdagen Nienoord; nadere info volgt; www.landgoednienoord.nl

26 september

Rijdag bij de NVM Spoorbanen Stormpolder; uitzichtpunt Stormpolder, Krimpen a/d/ IJssel; rijden van 11 tot 16; info: www.stormpolderderrail.nl

26 september

Zeeuwse Trein Model Ruilbeurs. Congrescentrum "De Stenge", Stengeplein 1, Heinkensand (bij Goes). Modeltreinen "voor elk wat wils". Open: 10.00 tot 15.30, toegang € 1,50; tot 10 jaar € 0,50. Info: ztmr@zeelandnet.nl of 0113-220493

Uw evenement of Open Dag in deze agenda? Meld het evenement dan aan via het formulier op www.modelbouwers.nl via de link "aanmelden evenement", of stuur een email met alle gegevens of uw persbericht naar agenda@modelbouwers.nl

 <p>De grootste treinenwinkel van Nederland!</p>	<h3>MODELSPOORBEURS AGENDA 2020</h3> <p>In: Expo Houten Meidoornkade 24, 3992 AE Houten Gratis parkeren www.modelspoorbeurs.nl info@modelspoorbeurs.nl</p> <table border="1"> <tr> <td>27 juni + hcc!m Afgepast</td> <td>7-8 november</td> </tr> <tr> <td>29 augustus</td> <td>Houten Digitaal</td> </tr> <tr> <td>10 oktober + hcc!m</td> <td>12 december MODELSPOORBEURS & NVM MODELBOUWDAG</td> </tr> </table>	27 juni + hcc!m Afgepast	7-8 november	29 augustus	Houten Digitaal	10 oktober + hcc!m	12 december MODELSPOORBEURS & NVM MODELBOUWDAG	 <p>MODEL BOUW DAG 12 DECEMBER 2020</p>
27 juni + hcc!m Afgepast	7-8 november							
29 augustus	Houten Digitaal							
10 oktober + hcc!m	12 december MODELSPOORBEURS & NVM MODELBOUWDAG							